

Home

Nieuws

Sectoren en Thema's

Dossiers A - Z

bioKennisbank

Dossier

Welzijn biologische schapen en geiten

De biologische veehouderij heeft veel oog voor natuurlijk gedrag, een goede gezondheid met nadruk op ziektepreventie, en natuurlijke voeding.

Het dierenwelzijn in de biologische sector heeft daarom een hoog niveau. Dit past goed bij de verduurzaming van de biologische veehouderij. In 2010 heeft de sector zichzelf een spiegel voorgehouden. Hieruit blijkt dat veel goed gaat op het gebied van dierenwelzijn, maar er zijn ook verbeterpunten. In dit dossier een overzicht voor de biologische melkgeiten- en

schapenhouderij, met vooral aandacht voor aspecten waar nog welzijnswinst te behalen is.

— Gedrag

In de biologische veehouderij is het belangrijk om een leefomgeving te creëren die zoveel mogelijk tegemoet komt aan de soortspecifieke eigenschappen en behoeftes van de dieren.

• Schapen

Hoewel er voor het biologisch houden van schapen extra eisen worden gesteld aan huisvesting vertaalt zich dit in de praktijk niet in noemenswaardige verschillen. Zo krijgen zowel gangbaar als biologisch gehouden schapen doorgaans ruimschoots weidegang, en kan volop aan de behoefte tot grazen en herkauwen worden voldaan. Positief is ook het toepassen van natuurlijke dekkingen, wat goed aansluit bij het natuurlijke sociale gedrag. De kunstmatige opfok en het vroeg spenen van lammeren van melkschapen sluiten echter niet goed aan bij natuurlijk sociaal gedrag. Lammeren van vleesschapen groeien wel op bij hun moeder.

• Geiten

De welzijnseisen in de gangbare geitenhouderij beperken zich tot staloppervlakte. De dieren worden voornamelijk binnen gehouden. Op biologische bedrijven is weidegang verplicht; dit biedt meer mogelijkheden tot het uitoefenen van natuurlijk gedrag. Het is nog wel een uitdaging voor de biologische geitenhouderij om weidegang en de inrichting van weides te optimaliseren. Er is nog welzijnswinst te halen door het aanbieden van klim- en schuurmogelijkheden. Het direct weghalen van lammeren bij de moeder sluit niet goed aan bij natuurlijk sociaal gedrag. Natuurlijke dekkingen zijn wel weer positief voor het dierenwelzijn.

— Gezondheid

Een goede gezondheid staat in de biologische veehouderij voorop. Het streven naar een dier met veel weerstand en het inpassen van preventieve maatregelen in de bedrijfsvoering zijn dus uiterst belangrijk. Biologisch voer mag niet synthetisch zijn en grondstoffen moeten 100% biologisch zijn. Aanbod van ruwvoer is verplicht (aandeel ruwvoer minimaal 60% voor de biologische

Nieuws

28 september 2021
Online 'juich' moment voor de bio sector op 30 september
- In vijftien jaar Ekoland Innovatieprijs zijn ruim 40 bedrijven in de prijzen gevallen. Biologische...

3 januari 2020
Rassenproef aardappelen biologische teelt 2019
- Eind juni waren de omstandigheden tijdelijk gunstig voor de ontwikkeling van aardappelplaag (P...

[Meer nieuws](#)

Agenda

[Meer agenda](#)

- Dossier**
- Sectoren**
- Akkerbouw en vollegrondsgroenten
- Kastuinbouw
- Fruit
- Rundvee
- Pluimvee
- Varkens
- Geit en schaap
- Biodiversiteit en landschap
- Bodemvruchtbaarheid
- Energie en Klimaat
- Markt en ketens
- Uitgangsmateriaal

schapen- en geitenhouderij)). In geval van ziekte en een noodzakelijke behandeling moet bij voorkeur behandeld worden met kruidenpreparaten, homeopathische middelen, vitamines e.d., mits ze bewezen effectief zijn. Indien nodig kunnen zeer beperkt 'gewone' geneesmiddelen gebruikt worden. Ingrepen zijn in principe niet toegestaan.

- **Schapen:**

De biologische schapenhouderij kent een aantal factoren die een risico vormen voor de gezondheid, en daarmee voor het welzijn van de dieren. Deze zijn ook van toepassing op de gangbare sector, en hebben vooral te maken met een hogere infectiedruk en/of een te groot beroep op zelfredzaamheid.

- **Geiten**

Het grote aandeel ruwvoer in het rantsoen komt de gezondheid van biologische geiten ten goede; het heeft een positief effect op de maag- en darmwerking. Problemen met pensverzuring en vervetting worden hiermee tegengegaan. Weidegang daarentegen, brengt een risico voor gezondheid met zich mee door een verhoogde kans op infectie met maagdarmwormen. Onthoornen is als ingreep nog toegestaan, maar past niet bij de biologische uitgangspunten van het streven naar natuurlijkheid en behoud van integriteit.

– Comfort

Houderijomstandigheden zijn zeer bepalend voor de mate van comfort voor de dieren. Comfortabel liggen en rusten, makkelijk bewegen en verplaatsen, en een comfortabele omgevingstemperatuur horen daarbij.

- **Schapen**

Schapen krijgen doorgaans ruimschoots weidegang en in de binnenhuisvesting worden schapen en lammeren vrijwel uitsluitend op stro gehuisvest. De dieren worden daarom nauwelijks beperkt in hun fysieke comfort.

- **Geiten**

Geiten worden vrijwel altijd in open potstallen op strooisel gehuisvest, en hebben een comfortabel en droog ligbed. Met extra ruimte op stal en de toegang tot weides onderscheidt de biologische geitenhouderij zich positief van de gangbare sector. In de biologische houderij hebben de dieren de keuze tussen stal en weide.

Kernpublicaties

- [Verbeteren welzijnsprestaties in de biologische veehouderij](#) (rapport Wageningen UR Livestock Research)
- [Welzijn biologische schapen en geiten](#) (bioKennis bericht)
- [Ontwikkeling protocol voor welzijnsevaluatie op biologische melkgeitenbedrijven](#) (bioKennis bericht)
- [Alles over kruiden in dossier Natuurlijk gezond](#)

Verwante publicaties

- [Visie gezondheid en welzijn biologische landbouwhuisdieren](#) (rapport Wageningen UR)
- [Visie gezondheid en welzijn: geiten in beeld](#) (bioKennis bericht)

Kijk voor meer publicaties in de bioKennisbank

Trefwoorden: welzijn, gedrag, gezondheid, comfort, schapen, geiten

Contact

Marko Ruis, Wageningen UR, marko.ruis@wur.nl

- > Projecten
- > Onderwijs
- > Bedrijfsnetwerken
- > Praktijknetwerken
- > Keten- en themagroepen
- > bioKennisberichten
- > Contact
- > Webmaster
- > Over ons
- > Disclaimer